

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ “НЕОФИТ РИЛСКИ”
БЛАГОЕВГРАД

ПРАВНО-ИСТОРИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

2700 Благоевград, тел/факс: +395/73/886617, e-mail: admin@law.swu.bg

Дисциплина

Медийни жанрове и форми

Конспект

1. Поява и формиране на жанровата система в медиите. Категорията “жанр”
2. Жанровата система в медиите. Жанрови форми. Трансгресирали медийни жанрове Жанров баланс и информационна стратегия на медиата
3. Композиция и структура на жанра в медиите
4. Жанрове на информационния дискурс. Селекционирание на новините. Видове новини. Структурни особености и стилове на писане за различните медии
5. Кореспонденция. Типове кореспонденции в медиите – печатни и електронни. Особености на еднотемната и двутемната кореспонденция. Структура на антрефилето
6. Монологични интерпретативни жанрове. Коментарът в печата. Коментарът в радиото и телевизията. Телевизионната глоса
7. Репортажът– типология. Сюжет и сюжетност – драматургия на документалния разказ. Особеностите на гонзо-репортажа
8. Интерпретативният репортаж – прилики и отлики от информативния репортаж
9. Фичърът в печатните медии. Видове фичър, според обекта на представяне и според функциите. Особеностите на хрониката (съобщението на един факт)
10. Репортажът и фичърът в радиото. Специфики на телевизионния репортаж. Сюжетност и серийност. Реалити-репортажът в телевизията и радиото
11. Жанрове на интерпретативния дискурс. Същност на интерпретативната новина. Авторската гледна точка към събитието и факта
12. Интервюто като метод и жанр в медиите. Видове интервюта. Интерпретативното (проблемно) интервю – фичър - структура и особености
13. Интервюто в електронните медии. Интервю – беседа – монолог – дискусия – полилог. Диалоговите модели в медийното интервю – на предричането; на „по-ясното казване“; на безличното говорене; на смяна на ролята; на свидетелстването или на възпоменанието
14. Статията. Видове статии – уводна (редакционна), коментарна (политическа, икономическа, културна, спортна). Статия-анонс, занимателна, обзорна, имиджова. Структурни особености
15. Рецензия и отзив на събитие
16. Есето и пътеписът в медийното поле. Роля на оперативната критика в медиите. Коригиращата функция на медийната рецензия
17. Политически и репортажен пътепис
18. Видове въпроси и фреймове в структурата на есето. Особености на есето-фичър и пътеписа-фичър
19. Очеркът. Видове очерци. Портретиране на персонажа в медиите
20. Дигиталните хибридни текстови медийни форми – Long read и Notification content
21. Функция и избор дигиталните хибридни изобразителни медийни форми –

- инфографики, дрон, дигитални и сателитни снимки, тете (миймове)
22. Разследването като отделен жанр в медиите
 23. Жанровите модели на съвременния инфотейнмънт. Технология на контента за онлайн изданията
 24. Дигиталните хибридни видео медийни форми – time-laps, видеоинфографика, дрон и вертикално видео, видео подкаст, 360-градусово видео
 25. Дискусия върху особеностите на Fashion-жанра и Fashion-блогинга
 26. Видове телевизионно токшоу и реалити формати
 27. Невербалните актове като самостоятелни интерпретиращи текстове (колажни фотографии, карикатури, шаржове, ефектът „скрита камера“, фотосесиите). Невербалната модалност на гестуса (знаковите стойности на фигурата)
 28. L2T- жанра в съвременната конвергентна медийна среда. Пранк-журналистиката като нов хибриден жанр. Пранкерството като явление и ефекти
 29. Дата-журналистиката – нова жанрова тенденция
 30. Новите дигитални медийни форми VR и AR

Задължителна литература:

1. 1. Абазов, Тодор Въведение в публицистиката. С., 2004
2. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=273551>
3. <https://lib.uni-plovdiv.net/handle/123456789/1061>
- 4.
5. Барт, Ролан. Разделението на езиците. С., 1995
6. Бондиков, Венцислав. Манипулации в комуникацията. С., 2007
7. Браун, Т. Рецензентите за рецензирането. Съвременна журналистика, 1990, бр.2
8. Бърд, К. Изчерпани ли са възможностите на жанра? (интервю) Съвременна журналистика, 1982, бр.4
9. Бъргър, Питър, ТомасЛукман. Социалното конструиране на реалността. С., 1996
10. Бътлър, Е. Х. Как да пишем. Как се пише репортаж. Взимане на интервю. Съвременна журналистика, 1987, бр.1
11. Ван Дийк, Т. Новината като дискурс. Съвременна журналистика, 1991, бр. 1-4
12. Велева, М. Стилистика на журналистическите жанрове. С.,1988
13. Велева, М. Посттоталитарният коментарен дискурс на българския печат. В: Журналистиката в тоталитарното и посттоталитарното общество. С.,1995
14. Велева, М. Текстът на новините в печата. В: Проблеми на социолингвистиката IV. С., 1995.
15. Граматика на журналистиката. Избрани четива за световния опит в журналистиката. С.1996
16. Григоров, И., С. Ангелов. Списанието в днешните български обществено-комуникативни реалности – медиен и социокултурен статут. С., 2004
17. Дюркейм, Е. Избрано. (Какво е това социален факт?). С., 1994
18. Епщайн, М. Законите на свободния жанр. Есеистиката и есеизмът в културата на новото време. Съвременна журналистика, 1989, бр. 4
19. Жижич, С. Композицията на еднотемната и двутемна кореспонденция. Съвременна журналистика, 1989, бр.1
20. Златева, Минка., В.Бондиков. Новини и сондажи. С., 1999
21. Златева, Минка. Репортерство.Репортер.Репортаж. С., 1996
22. Капон, Рене Дж. Ръководство за писане на новини на Асошиейтед прес. Наръчник за журналисти от водещата новинарска служба на Америка. С., 1999

23. Кардоуни, Д. Как се правят новините. С., 1993
24. Ковач, Б., Т. Роузънстийл. Елементите на журналистиката. Какво трябва да знаят новинарите и какво да очакват хората от тях. С., 2007
25. Кьоно, Р. Упражнения по стил. С., 1990
26. Лийдс, Д. Силата на въпросите. Седемте принципа. С., 2002
27. Лули, Д. Новини на деня, вечни истории: митологичната роля на журналистиката. С., 2003
28. Майър, Ф. Прецизната журналистика. Репортерско въведение в методите на социологията. С., 2004
29. <http://rhetoric.bg/wp-content/uploads/2019/01/Antova-D-issue-38-January-2019-final1-Copy.pdf>
30. Мерил, Д. Журналистическа етика. Философски основи на новинарските медии. С., 2007
31. Михайлова, Радостина (2023), Аудиовизуална революция наред инфодемия //сб. с доклади от Международната конференция „Светът в криза: политики и медийни отражения”, УИ ЮЗУ „Н. Рилски“, Благоевград
32. Михайлова, Радостина. (2006). Медии и личност. Ефектите на информирането като вторично обозначаване //Сб. доклади от III Национална конференция с международно участие Личност, социална среда, активност, съст. проф. Петър Николов, УИ “Н. Рилски”, Благоевград, с. 23-28.
33. Монова, Тотка. Медиятекстът. С., 1999
34. Монова, Тотка. Думите, които разделят. Политическият дискурс в печата. С., 2000
35. Монова, Тотка. Журналистически жанрове. В: Речник на българската литература. Пловдив, 2009
36. Наръчник за журналисти от Централна и Източна Европа. С., 1992
37. Попова, Снежана. Социално време и медиен разказ 1989 – 2000. С., 2001
38. Проблеми на социолингвистиката IV. Социолингвистика и комуникация. С., 1995. /Глава VII – Писменият и устният език на масмедииите/
39. Растие, Ф. Изкуства и науки за текста. С., 2003
40. Рьол, Х. Властта на новините. С., 1997
41. Семиотика. Между нещата и думите. С., 1991. /Раздел “Семиотика, текст, жанрове/
42. Стайн, М. Л., Сузан Ф. Патърно. Изкуството на интервюто. Говори направо и слушай внимателно. С., 2006
1. <https://www.cceol.com/search/chapter-detail?id=999070>
43. <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=696755>
44. Флеш, Р. Репортерски наръчник на Асошиейтед Прес. Съвременна журналистика, 1987, бр.2
45. Фокс, У. Как се пишат новини. Настолна книга за журналисти от печата. С., 2003
46. Фрай, Нортъп. Анатолия на критиката. С., 1987

Допълнителна литература:

1. 2. Арико, С. Един поглед в дълбочина върху техниката за интервюиране на Ориана Фалачи. Съвременна журналистика, 1988, бр.
3. <https://conf.uni-ruse.bg/bg/docs/cp11/6.3/6.3-10.pdf>
4. <https://conf.uni-ruse.bg/bg/docs/cp11/6.3/6.3-9.pdf>
5. <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=574876>

6. Сб.150 години българска журналистика. С.1994
7. Стюарт, С. Как да общуваме с медиите. Библия за PR специалисти и журналисти. С., 2005
8. Тодоров, Цв. Семиотика. Реторика. Стилистика. С., 2000
9. Тодоров, Цв. Повествованието като процес на изразяване . В: Литературата, 1994, бр. 2
10. Тодоров, Цв. Поетика на прозата. С.,1985 (главата “Граматика на разказа. Повествователни трансформации”)
11. <https://lib.uni-plovdiv.net/handle/123456789/62>
12. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=476850>
13. <https://research.uni-sofia.bg/bitstream/10506/2594/1/Doktorantski%20chetenia-%D0%A2.%205.pdf#page=119>
14. Лурия, А. Език и съзнание. С., 1984
15. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=810438>
16. Знеполски, И. Новата преса и преходът. С., 1997

Изготвил: *гл.ас.д-р Радостина Михайлова*